

Sağlığın Korunması, Yükseltilmesi ve Sağlık Politikaları

-5-

Sağlık Eğitimi ve Sağlığın Korunması/Yükseltilmesi

Yrd. Doç. Dr. Figen Işık Esenay

Ankara Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Hemşirelik Bölümü
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Eğitim - Öğrenim

- **ÖĞRENİM:** Bireyin çevresi ile etkileşimde bulunarak geçirdiği yaşantıların ürünü olan kalıcı izli davranış biçimidir
- **EĞİTİM:** Bireyin davranışlarında, kendi yaşantıları yoluyla, kasıtlı olarak istenilen davranışlar oluşturma sürecidir.

Sağlık eğitimi

- Sağlık bilgi düzeyini arttırıcı herhangi bir uygulama özellikle davranış değişikliği amaçlıyorsa sağlık eğitimi olarak adlandırılır.
- Sağlık eğitiminin temel amacı kişilerin sağlıklı yaşama bilinci kazanmaları ve bu bilinci davranışa dönüştürerek sağlıklarını korumalarıdır.

Sağlık eğitimi

- Kişilerde kendi yaşantıları yoluyla sağlıkla ilgili düşünce, kavram inanç, davranış ve yaşam biçimi değişikliği oluşturmak amacıyla yapılan herhangi bir öğrenme yaşantısı olarak tanımlanmaktadır. (Güler, Akın 1995)

Sağlık eğitiminin temel amacı

Bireyin ve toplumun gereksinimlerini karşılayacak, sağlıklı yaşam için kişilerin sağlıklarını korumalarını ve geliştirmelerini, tedavi olanaklarından yararlanmalarını sağlayacak davranış değişikliği oluşturmaktır.

(Fişek 1983)

Amaç

- Sağlık eğitiminin istendik sonuçlarına ulaşabilmek amacıyla eğitimin konusu, hedef kitlenin tanım ve özelliklerine uygun öğretim yöntemi ile araç gereçlerin etkin bir şekilde kullanılması temel koşuldur.

Öğrenme

- Bireyin çevresiyle etkileşimde bulunarak geçirdiği yaşantıların ürünü olan kalıcı izli davranış değişikliğidir.

Öğrenme

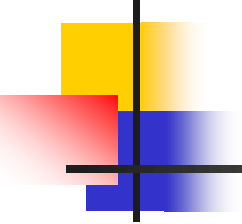
1. Davranış değişikliği
2. Yaşantı ürünü
3. Öğrenmenin kalıcı izli olması

Öğrenme yaşama hazırlık değil yaşamın kendisidir.

Davranış değişikliği oluşturma bireylerin

- Eğitim d¼zeyi
- Konu hakkında bilgi d¼zeyi
- Sosyok¼lt¼rel fakt¼r
- Kişisel davranış (sağlığı algılama, hastalığın ciddiyeti)
- Davranış değişikliğinden beklenen yarar y¼ksek ise değişiklik kolay olur.

-
-
- Bireyin davranışlarını, bireyin nasıl algıladığını ve bu davranış seçiminde nedenlerini kavramalıdır.

Yetişkinlerin öğrenme özellikleri

- Uygun ortam hazırlanmalı
- İlgi, yetenek ve gereksinimlerine dayalı olmalı
- Öğrenme hızı zorlanmamalı, yeterli zaman verilmeli
- Öğrenme yaşam durumunu sosyal rollerindeki yeteneklerini geliştirici olmalı
- Bilgi bilinçlendirici olmalı
- Öğrenme süreci etkin olmalı yaparak-yaşayarak öğrenme olmalı

Yetişkinlerin öğrenme özellikleri

- Beceri kazanımında tekrar önemli
- Doğru davranışlar pekiştirilmeli
- Öğrenilecek konu yada sorun temel öğeleri ve bunlar arasındaki ilişki en ince ayrıntısına kadar yapılandırılmalı
- Konular basitten karmaşığa doğru sıralanmalı
- Kavrayarak öğrenme daha kalıcıdır.
- Geri bildirimler yetişkinin öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmesini sağlar

Yetişkinlerin öğrenme özellikleri

- Yetişkinin güdülenmesi, başarılı olması için öğrenme sürecin belirli amaçları olmalıdır
- Yetişkinin kültürüne göre güdülenme önemlidir
- Yetişkinin değerleri göz önünde alınmalıdır
- Kaygı düzeyi göz önüne alınmalıdır ve cesaretlendirme yönlendirme yapılmalıdır

Eğitimci

- Yapılan eğitimim amacını aıklamalıve onların yaşantılarıyla bağlantı kurmalı
 - Açıklayıcı hedefler koyan eğitimci yetişkinlerin hevesini ilgisini arttırabilir
 - Eğitimci grubu eğitime etkin olarak katmalı
- Soru, tartışma, beyin fırtınası, görev verme katılımcıları etkin kılar
- Eğitimci değişik teknik ve yöntemler kullanmalı
 - Yetişkinlerin z güvenleri korunmalı

Eğitimci

- Saygılı bilgi alış-verişine uygun ortam sağlanmalı
- Yetişkinin beklenti düzeyi yüksek olduğu için, eğitmen geçmiş yetenek ve deneyimlerinde dürüst olmalı
- Bireysel gereksinler göz önüne alınmalı

Öğrenme ürünü davranışlar

1. Bilişsel (zihinsel) davranışlar
2. Psiko-motor davranışlar
3. Duyuşsal (tutum) davranışlar

Bu sınıflama eğitimde hedef ve davranışların saptanmasına, davranışlara uygun öğretim yöntemi ve tekniklerin belirlenmesinde ve yapılan eğitimin değerlendirilmesinde rol oynamaktadır.

Yetişkin eğitiminde kolaylaştırıcı faktörler 1

- Öğrenmeyi hazır oluş durumuna göre öğrenme durumu gerçekleştirilmeli
- Öğrenim katılımcıların bildikleri ve deneyimlerine dayalı olarak yapılması etkinliği artırır
- Neleri öğrenmeleri gerektiğinin farkında olurlarsa öğrenme etkili olur
- Değişik eğitim teknik ve yöntemler öğrenmeyi kolaylaştırır

Yetişkin eğitiminde kolaylaştırıcı faktörler 2

- Beceri öğrenmek için gözlem altında yada gerçeğine benzer ortamlarda uygulama olanağının sağlanması
- Öğrenme ortamı gerçeğe ne kadar yakın olursa öğrenme etkili olur
- Katılımcılara gelişimleri için geri bildirim verilmeli, davranıştan hemen sonra verilmeli olumlu olmalı, yargılayıcı olmamalı

Yetişkinin öğrenme engelleri

1. Yetişkinin fiziki durumu(görme, işitme kaybı,öğrenmeye uyum sağlayamama
2. Psikolojik engeller (yararına inanmama,öğrenme hızının zorlanması,sosyal statüsü,öfke, korku, baskı,utanma, çekinme gülünç duruma düşme,ilgisiz kalma,aşağılanma, dışardan gelen baskılar)

Sağlığı geliştirme (health promotion)

Sağlığa yönelik herhangi bir davranış ve yaşam durumu için, eğitim,örgütsel,ekonomik ve çevresel desteklerin bileşimi olarak tanımlanmaktadır.

Sağlığı geliştirme uygulamaları

- Her düzeyde sağlık hizmeti için; başvuran kişi ve hasta danışmanlığını, davranış değişikliği oluşturmayı, güdüleme tekniklerini, kitle iletişim tekniklerini ve toplum yapısında düzenlemelerini kapsamaktadır.

Sağlığı geliştirmede sağlık eğitiminin yeri

Hasta danışmanlığı

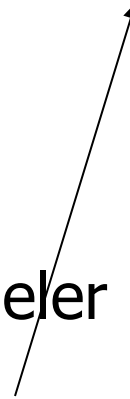
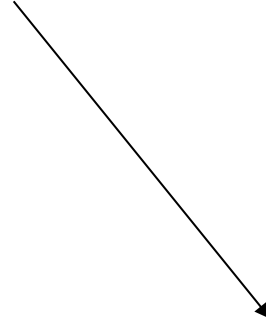
Motivasyon teknikleri

Davranış değişikliği

Toplum yapısında dzenlemeler

Kitle iletişim teknikleri

sağlığı geliştirme

Eğitim hizmetleri

- Sağlık personelinin, halka sağlık hizmeti sunabilmesi ve halkın bu hizmetten yararlanabilmesi için her fırsatta yapması gereken temel bir görevdir.
- Sağlık personeli bu görevi yürütürken halk eğitiminin özelliklerini iyi bilmeli ve kurallarına uymalıdır.

Bireysel eğitim

- Zaman alır
- Pahalıdır
- Etkilidir

Bireysel eğitim

- Hemşirenin, ev ziyaretinde aşılarla ilgili verdiği eğitim, aile planlaması polikliniğine başvuran kadına aile planlaması yöntemleriyle ilgili yaptığı eğitim, doğum yapan kadına bebek hemşiresi tarafından verilen emzirme eğitimi

Bireysel eğitim yöntemleri

- Anlatım,
- demonstrasyon (gösteri),
- soru-cevap,
- gösterip yaptırma

Grup eğitimi

- Belirli sayıda kişilerin bir araya gelerek oluşturdukları gruplara yapılan eğitimidir.
 - Daha ucuz
 - Zamandan tasarruf sağlar
 - Kişiler arası iletişim becerisini artırır
 - Ekip ruhu ile hareket etme becerisini geliştirir.
 - Ancak; grubu oluşturan kişilerin sayısı ve özellikleri (yaş, eğitim durumu, sosyokültürel özellikler, cinsiyet vb) gibi pek çok faktör eğitimin amacına ulaşmasını etkiler

Grup eğitimi yapılırken

- Grubu oluşturan kişi sayısının çok olmamasına,
- Grup üyelerinin özelliklerinin ortak olmasına (öğrenciler, gebeler, öğretmenler, vb)
- Belirlenen eğitim ihtiyaçlarının ortak olmasına,
- Grup üyeleri arasında iyi bir iletişim kurulmasına,
- Eğitime grup üyelerinin tümünün aktif katılımının sağlanmasına dikkat edilmelidir.
 - Eğitimin daha etkili olması, eğitilenlerin ilgilerinin devamını sağlamak için eğitim araçlarından yararlanılması (slayt, TV, İnternet, afişler, broşürler, vb.).

Grup eğitimi yöntemleri

- Beyin fırtınası,
- anlatım,
- örnek olay,
- rol yapma,
- grup çalışması
- demonstrasyon
- tartışma

Toplum eğitimi

- Yapılan eğitimin toplumu kapsamasını amaçlar.
- Bu eğitim ulusal veya bölgesel olarak yapılabilir.
- Bunun için kitle iletişim araçlarından yararlanır.
 - Sağlıkla ilgili kamuoyu yaratmada ve ulusal kampanyaların yürütülmesi
 - Bilgiyi yayma

Davranış değiştirici eğitimin temel ellikleri

- Seğicilik: ğrenmelerinin tümü kendi isteklerine bağlı, öğrenmek istedikleri konuyu kendileri seğer.
- Uygulanabilirlik: Öğretilen şeyin uygulanabilir olması
- Süreklilik: durum değil sreğ.
- Toplumda herkesi kapsama: başarı için toplumda o konuyla ilgili herkesin eğitilmesi gerekir.

Eğitcinin niteliği

- Eğitci, halkın tanıdığı ve inandığı bir kişi
- Eğitci, sağlık eğitimi yanında halkın istediği bir hizmeti halka götüren kişi
- Kúltür düzeyleri olanaklar çerçevesinde birbirine yakın (iletişimi arttırır)
- Eđitci, eğitim yaptığı kişilerin kúltürünü, sorunlarını, beklentilerini çok iyi bilmelidir.
- Eđitci, eğittiği kişilere saygılı olmalı ve onları incitecek, kúçük düşürececek şekilde davranmamalı

Sağlık Eğitimi Yöntemleri

- Yöntem: hedefe ulaşmak için önceden belirlenmiş ya da izlenecek en kısa yoldur
- Kişilerde sağlık bilgi düzeyini artırmak gibi amaçlara ulaşmak için kullanılan yöntemler

Yöntem seçme

- Eğitimcinin yönetime yatkınlığı
- Zaman ve fiziksel olanaklar (grup tartışması/zaman)
- Maliyet (uygulamalı eğitim)
- Eğitilecek grubun büyüklüğü (büyük grup/tartışma)
- Eğitim konusunun özelliği (uygulamalı)
- Katılımcıların hazır bulunuşluk düzeyleri

Bireysel ve Küçük Grup Eğitimleri için Eğitim Yöntemleri

- Anlatım-sunum,
- demonstrasyon,
- soru-cevap,
- danışmanlık,
- görüşme

1. Anlatım

- Bir eğitimciden çok sayıda dinleyicinin yararlanmasını sağlayan geleneksel bir yöntemdir

Anlatım Yönteminde Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Eğitimci anlatacağı konuya iyi hazırlanmalıdır.
- Konunun içeriği iyi belirlenmelidir. Gereksiz konuların anlatımından kaçınılmalıdır.
- Katılımcıların tümünü görmesini sağlayan bir oturma düzeni olmalıdır.
- Sürekli anlatmaktan kaçınılmalıdır.
- Anlatım katılımcıların düzeyine uygun olmalıdır.
- Katılımcılara adlarıyla hitap edilmelidir.
- Eğitimde duyu organlarına hitap eden araç gereçler kullanılmalıdır.
- Katılımcılara konuşma fırsatı verilmelidir.
- Eğitimci zamanı iyi kullanmalıdır.
- Beden dilini iyi kullanmalı ve ses tonunu iyi ayarlamalıdır.

2. Soru-cevap

- Önceden hazırlık yapıldığı takdirde etkin bir yöntemdir. (sorular hazırlama)
- Katılımcılara soru sorma fırsatı vermelidir.
 - Eğitimden önce katılımcıların bilgileri tazeleme
 - Daha önceden öğrenilenleri gözden geçirme
 - Öğrenilenleri kontrol etme
 - Eğitime katılımı sağlama

Soru-Cevap Yönteminde Dikkat Edilmesi Gerekenler

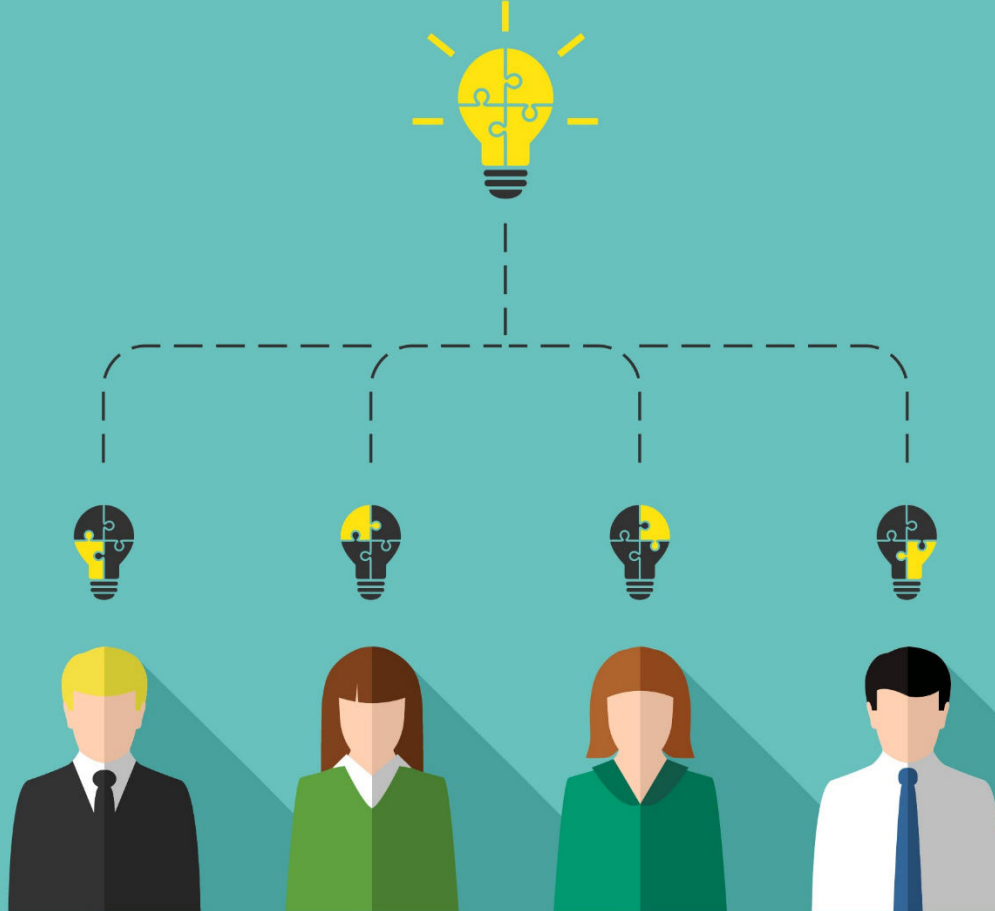
- Sorular önceden hazırlanmalı, açık ve anlaşılır
- Sorular katılımcıların kapasitelerine ve düzeylerine uygun olarak hazırlanmalıdır.
- Cevap için yeterli zaman bırakılmalıdır.
- Katılımcılar da soru sormaya özendirilmelidir.
 - Yanıt doğruysa desteklenmeli, kısmen doğruysa doğru bölüm onaylanmalı ve yanlış bölüm düzeltilmeli, tamamen hatalı ise eleştirel bir tavır almadan doğru yanıtı ulaşımları sağlanmalıdır.

Grup Eğitimi Yöntemleri

- beyin fırtınası,
- demonstrasyon,
- rol yapma,
- fısıltı grupları,
- gösterip yaptırma,
- örnek olay (vaka incelemesi),
- dramatizasyon

1. Beyin Fırtınası

kullanılır

Beyin Fırtınasının Temel Kuralları

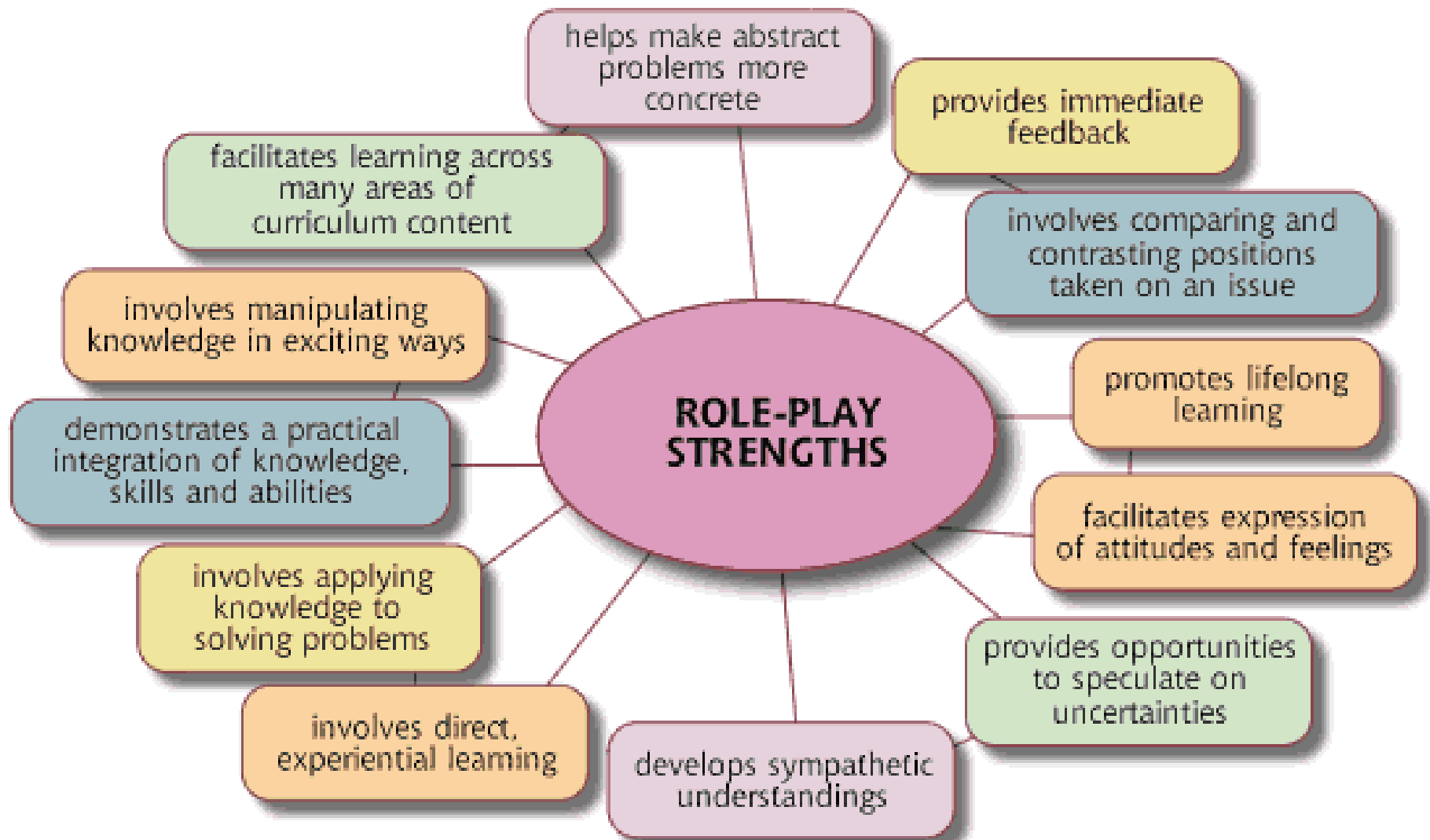

- Herkes aklına gelen her şeyi söyleyebilir, bütün fikirler kabul edilir.
- Söylenenlerin hepsi tahtaya/kâğıda yazılır.
- Hiçbir fikir/öneri beyin fırtınası sırasında eleştirilmez, tartışılmaz.
- Beyin fırtınası belli bir süre içinde yapılır.
- Öneriler listesi bitirildikten sonra başa dönüp hepsi teker teker tartışılır.
- Kısa bir özetle (bir-iki cümlelik) konu toparlanır.

2.Rol Yapma (Rol Play)

- Rol yapma, bir konuyu oyunlaştırarak tartışmadır. Empati yoluyla oyundaki kişilerin duygu ve düşüncelerini anlama, eylemlerin başkaları üzerindeki etkilerini ve tepkilerini izleme amacıyla uygulanır.

Rol Yapma Uygulanırken Dikkat Edilmesi Gerekenler

- İyi bir hazırlık yapılmalıdır.
- Ortam oluşturulmalıdır.
- Oyun izlenmelidir.
- Oyunculara teşekkür edilmeli ve oyunda neler hissettikleri sorulmalıdır.
- Gözlemcilerin gözlem ve tepkileri paylaşılmalıdır.
- Farklı olan tepkiler tartışılmalıdır.
- Gösteriden ne öğrendikleri sorulmalıdır.
- Durumun kendi yaşantılarıyla ne kadar ilgili olduğu tartışılmalıdır.
- Özet yapılmalıdır.

3. Tartışma

- Bir konu üzerinde kişileri düşünmeye yöneltmek, iyi anlaşılmayan noktaları açıklamak ve verilen bilgileri pekiştirmek amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Tartışma yöntemi katılımcıların konu hakkında bilgi ve deneyim kazanmalarını sağlar.

Dikkat edilmesi gerekenler

- İyi kontrol edilmeli (kavga)
- İyi bir planlama yapılmalı (konu dışı)
- Herkes tartışmaya eşit şekilde katılmalı
- Kalabalık gruplarda uygulanması zordur
- Uzun süre gerektirir
- Hazır bulunuşluk
 - panel, sempozyum, seminer, forum

Örnek Olay (Vaka İncelemesi)

- Gerçek hayatta karşılaşılan problemlerin eğitim ortamında çözülmesi yoluyla öğrenmenin sağlanmasıdır.

Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Örnek olayda temel ayrıntılar iyi belirlenmiş olmalıdır.
- Örnek olayda temel bir sorun bulunmalıdır.
- Sorun analiz edilmeli, sorun iyice anlaşılmalıdır.
- hedefler, ilişkiler, değerler açısından değerlendirilmelidir.
- Beklenen çözüm için katılımcılara ön bilgiler verilmeli
- Yönlendirici tartışma soruları önceden belirlenmeli; olayın nedeni, oluş şekli ve sonuçları üzerinde yoğunlaşılmalı
- Tartışma sonunda ortaya çıkan sonuçlar kaydedilmelidir.
- Örnek olayda elde edilen sonuçlardan ve

4. Gösteri (Demonstrasyon)

- Gösteri, eğitimcinin herhangi bir konuyu katılımcıların önünde birtakım araç ve gereçler kullanarak açıklamasıdır.
- Gösteri yönteminde gerçek araç gereçler, modeller, resimler, fotoğraflar, harita, slâyt, hareketli filmler, basit çizimler, levhalar vb. kullanılır.

Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Yapılacak işler sıraya konmalı, ayrıntılı bir biçimde planlanmalı
- Kullanılacak araç ve gereçler, eğitimden önce hazır olmalıdır.
- Gösteri önceden bir defa yapılarak kontrol edilmelidir.
- Gösteri bütün katılımcıların görebileceği yerde yapılmalıdır.
- Eğitimcinin yapacağı açıklamalar kısa, öz ve anlaşılır olmalıdır.
- Her basamağın sonunda katılımcılara sorular sorulmalıdır.
- Gösteri sonunda önemli noktalar eğitimci tarafından özetlenmeli, katılımcıların sorularına cevap verilmeli,

Gösterip Yaptırma

- Bir işlemin uygulanmasını, bir araç gerecin çalıştırılmasını önce gösterip açıklama sonra da katılımcıya alıştıırma ve uygulama yaptırarak öğretme yoludur.
- Gösterip yaptırma yönteminde yanlışlar hemen düzeltilmelidir çünkü yanlış kazanılmış bir becerinin sonradan düzeltilmesi çok zor ve zaman alıcıdır.

Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Kazandırılacak beceriler önce eğitimci tarafından yapılarak katılımcılara gösterilmelidir.
- Her katılımcıya istenilen beceriyi kazanması için yeterli zaman ve tekrar yapma şansı verilmelidir.
- Beceriler sırayla ve aşamalı olarak öğretilmeli, bir beceri tam öğrenilmeden diğerine geçilmemelidir
- Katılımcılara önce basit, kolay ve yapabilecekleri

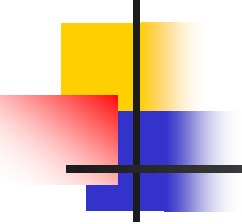

5. Problem Çözme

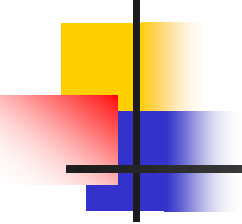
- Kişilerin karar verme ve çözüm üretme yeteneklerini geliştirmek için kullanılan bir yöntemdir.
- Amacı karar verme yeteneğini geliştirmek ve hayat boyu kullanılacak "problem çözme yeteneğini" kazandırmaktır.
 - Problemin farkına varma, ne olduğunu tanımlama ve sınırlama
 - Bir problemi çözüme izlenen yolu belirleme
 - Veri toplama, toplanan verileri analiz edip yorumlama
 - Çözümü uygulama, elde edilen sonuçlara göre önerilerde bulunma

Sağlık Eğitiminde Kullanılan Araçlar Ve Gereçler

- Araç, öğrencinin öğrenmesi ve öğretmenin etkin bir öğretme sağlayabilmesi için özel olarak hazırlanmış öğretime-öğrenme yardımcısıdır. (tahta, kalem, televizyon)
- Gereç ise daha çok yazılı basılı nitelikteki öğrenme ortamıdır. (kitap, dergi)
- Materyal, herhangi bir konuyu anlatmak için çok çeşitli ortamlarda farklı öğretim yöntemleri kullanılarak hazırlanmış nesnelere dir. (sunumlar, videolar, CD)

-
- Örneğin zaman sabit tutulmak üzere insanlar okuduklarının yalnızca %10'unu, işittiklerinin %20'sini, gördüklerinin %30'unu, hem görüp hem işittiklerinin %50'sini, söylediklerinin %70'ini, hem yapıp hem söylediklerinin ise %90'ını hatırlayabilmektedirler.

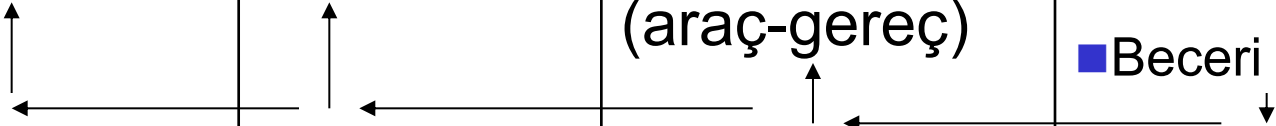
-
-
- Öğrenme işlemine katılan duyu organlarımızın sayısı ne kadar fazla ise o kadar iyi öğrenir ve geç unuturuz.
 - En iyi öğrendiğimiz şeyler, kendi kendimize yaparak öğrendiğimiz şeylerdir.
 - Öğrendiğimiz şeylerin çoğunu gözlerimizin yardımı ile öğrenebiliriz.
 - En iyi öğretim, somuttan soyuta ve basitten karmaşığa doğru giden öğretimdir.

Eğitim programının temel öğeleri

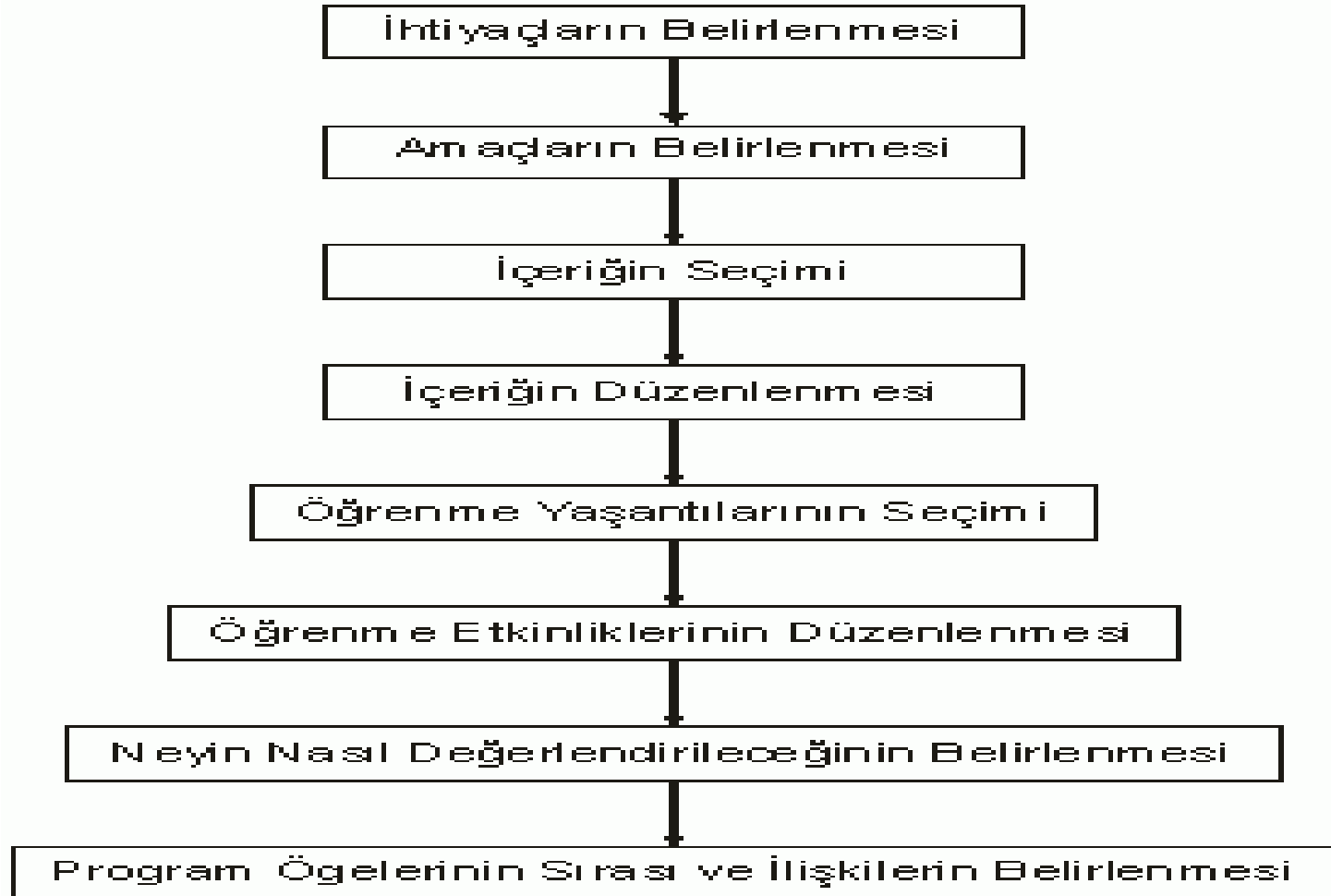

1. Hedef (bilişsel,tutum,davranış)
2. İçerik
3. Öğrenme- öğretme süreci
4. Ölçme- değerlendirme

Program geliştirme öğeleri

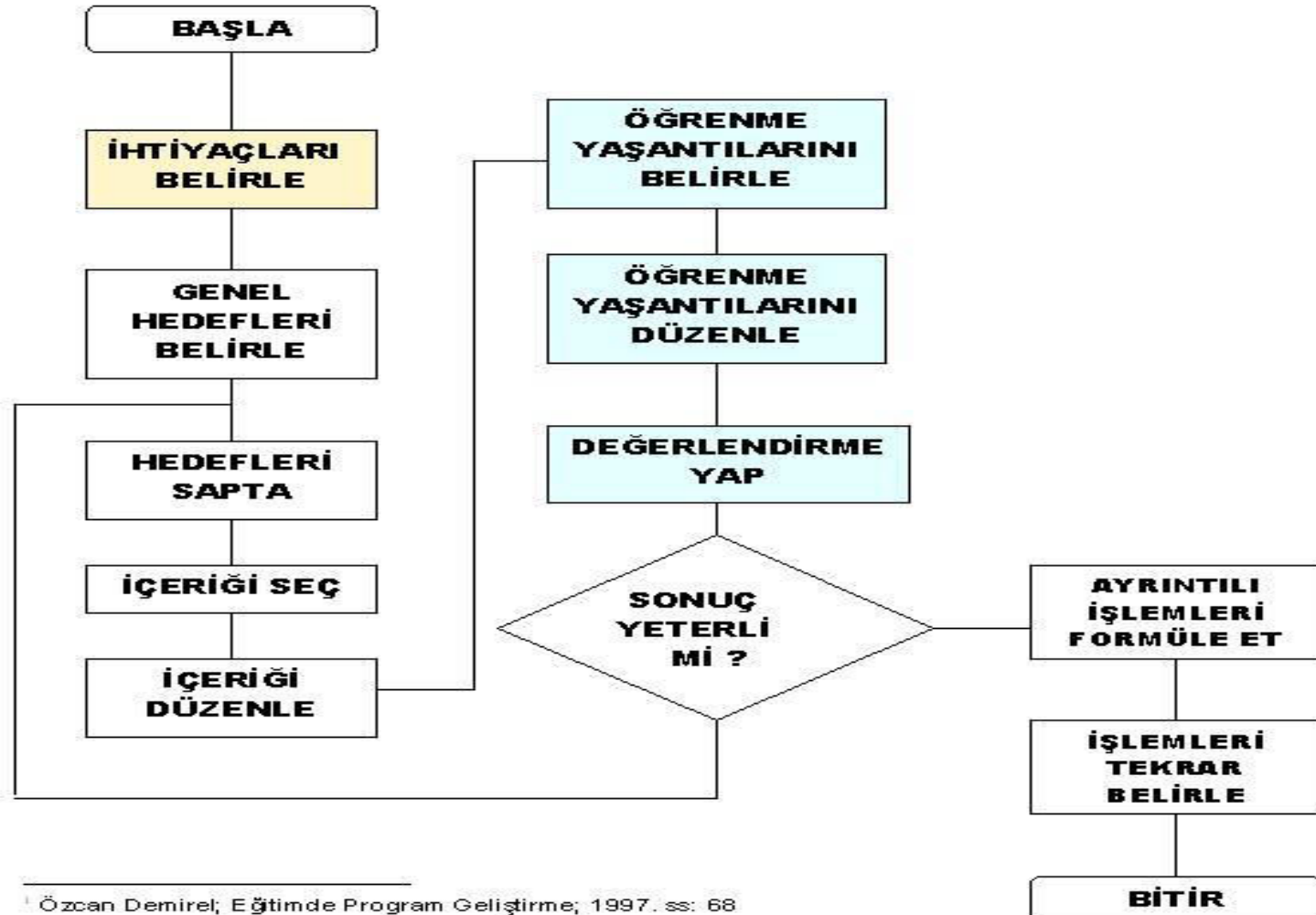
Hedef (niçin?)	İçerik (Ne?)	Öğretme- öğrenme süreci(Nasıl?)	Ölçme- değerlendirme (Ne kadar?)
<ul style="list-style-type: none">■ Bilgi■ Tutum■ Beceri 	Konu üniteleri	Eğitim durumları Öğrenme yaşantıları (yöntem) (teknikler) (araç-gereç)	Sinama durumu Hedeflere ulaşmanın değerlendirilme si <ul style="list-style-type: none">■ Bilgi■ Tutum■ Beceri

Eğitim programı geliştirme: taba modeli

Taba- Tyler Modeli

TABA - TYLER PROGRAM GELİŞTİRME (ÖĞRENME) MODELİ¹

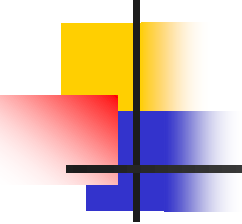
Son

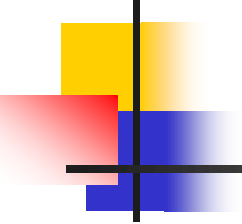
1. Öğrenme için uygun ortam oluşturma
2. Ortaklaşa planlama için mekanizma kurma
3. Katılımcıların ilgi,gereksinim ve değerleri
4. Amaçların belirlenmesi
5. Planlama
6. Uygulama
7. Sonuçların ortaklaşa değerlendirilmesi
(gereksinimlerin yeniden tanımlanmasına rehberlik)

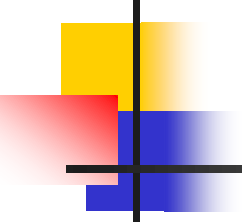

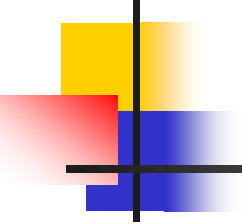
Alma-Ata Bildirgesinde;

- Temel Sağlık Hizmetleri kapsamında ve 21. yüzyılda Herkes İçin Sağlık hedeflerinin büyük bir kısmında; bireylerin yaşamları boyunca sağlığın korunması ve geliştirilmesinde sorumluluk almaları için eğitilmeleri gereği vurgulanmıştır.
 - 11. hedef; 2015 yılına kadar, toplumdaki insanların sağlıklı yaşam biçimlerini benimsemeleri ve özellikle; beslenme, fiziksel aktivite ve cinsellikle ilgili konularda sağlıklı davranışlarının artırılması

-
-
- Günümüz sağlık anlayışı birey, aile ve toplumun sağlığını koruyan, sürdüren, geliştiren sağlık merkezli bakım yaklaşımını öngörmektedir.

-
-
- Bu anlayış bireyin iyilik halini koruyacak, sürdürecekle ve geliştirecek davranışlar kazanması ve kendi sağlığı ile ilgili doğru kararlar almasını sağlamak üzerine dayandırılmıştır

-
-
- Dünyadaki gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerden elde edilen çeşitli veriler değişen yaşam koşullarına ve nüfus yapısına uygun sağlıklı yaşam biçimleri geliştirilmenin önemini ortaya koymaktadır.
 - Hemşirenin değişen yaşam koşullarının gereği olarak görülen çağdaş rollerinden eğitici rolü, sağlığın korunması, yükseltilmesi ve geliştirilmesinde çok önemlidir.

-
-
- Hemşirenin profesyonel kimliği ve çağdaş eğitimci rolü ile Bireye/Topluma doğru/etkili yöntem ve tekniklerle, ihtiyaçlarına ve özelliklerine uygun, planlı ve sürekliliği esas alınarak düzenlenen sağlık eğitimleri;
 - sağlıklı yaşam biçimlerinin kazandırılmasını,
 - yaşam kalitesinin artırılmasını, sağlığın geliştirilmesini
 - hemşirelik mesleğinin olumlu yönde ilerlemesini sağlayacaktır.

Hemşirenin eğitici rolü

- Hemşirenin temel rollerinden biri, birey, aile ve toplumun sağlığını korumaya-geliştirmeye, hastalık halinde iyileştirmeye ve doğru sağlık davranışlarını kazandırmaya yönelik olarak planlı biçimde eğitim vermektir.

Hemşirenin eğitici rolü

- Hasta/sağlıklı bireye, ailesine ve hemşireye, hemşirelik adaylarına vb. yönelik
- Koruyucu, tanı-tedavi edici ve rehabilitatif sağlık hizmetleri alanlarının tümünde

Hemşirenin eğitici rolü

- **Hemşirelik yönetmeliği (Ek fıkra:19.4.2011-27910)**

Hasta ve ailesinin eğitimini planlar. Hastaları, bakım ve tedavi yöntemleri ile olası yan etkileri hakkında bilgilendirir. Hastaların güncel ve güvenilir sağlık bilgisine ulaşmasını sağlar.

Eğitim yaklaşımı

■ Çok kontrol → Az kontrol

İşi söyleme Önerme Öğretme Tartışma Danışmanlık

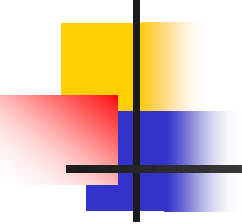
Eğitim'in etkisi

- Öğrenci hemşireler tarafından verilen eğitim programı sonrasında kadınların meme kanseri-KKMM konusundaki bilgileri ve düzenli meme muayenesi yapma davranışlarında olumlu yönde önemli gelişmeler olduğu (Özberksoy 2006; Gölbaşı, Kutlar ve Akdeniz 2007).

Eğitimin etkisi

- Kemoterapi alan hastalara verilen eğitimin bazı kemoterapi semptomlarını azaltmada etkili olduğu
(Karaöz 2006; Aslan, Vural ve Kömürcü 2006).

-
-
- Hemşirelere verilen problem çözme ve eleştirel düşünme eğitiminin profesyonel rol ve işlevlerini arttırdığı (Sorucuoğlu ve ark. 2015)

Eğitimnin etkisi

- Hemşirelerin dñzenledikleri eğitim programları ile toplumdaki adolesan çağdaki genç kızları ve kadınları eğiterek, doğru hijyen davranışlarının kazandırılması ile genital enfeksiyonların yaygınlığı ve tekrarlama olasılığı ortadan kaldırılabilceği
(Ege, Eryılmaz 2006).

Sonuç olarak

- Hemşirelerin sağlık eğitimi ile doğru sağlık davranışlarını öğretebilecekleri ve sağlığın korunması ve geliştirilmesine katkı sağlayabilecekleri

Sağlığın Korunması, Yükseltilmesi ve Sağlık Politikaları

SAĞLIK POLİTİKALARI VE HEMŞİRELİK

Yrd. Doç. Dr. Figen IŐık Ešenay

Ankara Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakóltesi
Hemşirelik Bölümü
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği